

Korleis ivaretak vi den skrøpelege eldre pasienten sine interesser i vekslingsfeltet?

Anja Lena Selstad
Fagutviklingssjukepleiar
Ortopedisk sengepost, FSS

og

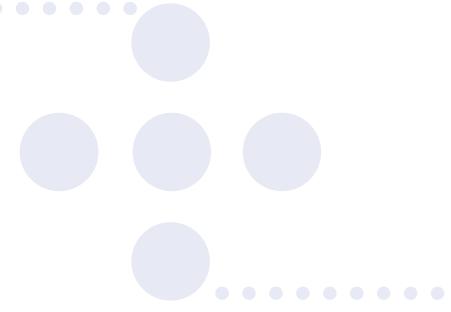
Maren Rosø
Kardiologisk sjukepleiar
Medisinsk sengepost, FSS

Den eldre pasienten i fokus

- YouTube

-
- «Ein pasient er ikkje berre ein pasient, men eit heilt menneske»

Den skrøpelege eldre

- Stadig aukande eldre befolkning
- Frailty -> Tilstand med redusert reservekapasitet
- Auka risiko for fall, funksjonsnedsetting, delirium og død
- Samhandlingsreforma

Funksjonsvurdering i medisinsk avdeling

- Ganghastighet
- Gripestyrke
- Ortostatisk blodtrykksmåling

Ganghastigkeit

- 4 meter/sekund
- Effektiv test med 98% sensitivitet om ein brukar cutoff på 0,8 m/s

Skropelig:
Økt risiko for fall
Økt risiko for funksjonssvikt
Økt risiko for sykehusinnleggelse

Redusert innendørs og
utendørsmobilitet

Begynnende funksjonssvikt:
Økt risiko for fall og
funksjonsvikt
Selvhjulpen i ADL
Redusert utendørsmobilitet

Normal:
Ingen økt risiko eller
begrensninger i ADL og
mobilitet

Gripestyrke

- Enkel kartlegging
- Utførast ved eit dynamometer
- Både ganghastigkeit, fysisk aktivitet og gripestyrke er signifikant redusert hjå skrøpelege pasientar

Alder	Arm	Menn	Kvinner
60-64 år	Høgre Venstre	40,6 kg 34,8 kg	24,9 kg 20,7 kg
65-69 år	Høgre Venstre	41,3 kg 34,8 kg	22,4 kg 18,59 kg
70-74 år	Høgre Venstre	34,1 kg 29,3 kg	22,4 kg 18,82 kg
Over 75 år	Høgre Venstre	29,8 kg 24,9 kg	19,3 kg 17 kg

Ortostatisk blodtrykksmåling

- Enkel test
- Målast liggande, deretter stående med tidsintervall på 1 minutt
- Diagnostisk ved reduksjon i systolisk blodtrykk på minst 20 mm Hg eller diastolisk blodtrykk på minst 10 mm Hg

Den skrøpelege eldre sine interesser i vekslingsfeltet

- 3 Innfallsvinklar:
- Pasienten sjølv
- Pårørande
- Kommunikasjon med kommune (PLO)

Under innlegging

- Pasient, pårørende og tilhøyrande kommune vert informert om:
 - Innlegging
 - Status undervegs
 - Førespeglad utskriving

Klar for utskriving

- Tryggleik i overgangen
- Informert om situasjon og vidare plan
- Rusta til å ta i mot?

**Korleis kan vi gjere overgangen
mellan spesialisthelsetenesta og
kommunehelsetenesta enda betre for
å best mogleg ivareta den skrøpelege
eldre?**

Kjelder

- Bruvik F, Drageset J, Abrahamsen J. Fra sykehus til sykehjem – hva samhandlingsreformen har ført til. *Sykepleien Forskning*. 2017; 12(60613):e-60613.DOI: 10.4220/Sykepleienf.2017.60613
- Clegg A, Young J, Iliffe S, Rikkert MO, Rockwood K. Frailty in elderly people. *The Lancet*. 2013;381(9868):752-62.
- Folkehelseinstituttet. Befolkingen i Norge [Internett]. Oslo: Folkehelseinstituttet; 2018 [oppdatert 14. mars; henta 19. august 2021]. Tilgjengeleg frå: <https://www.fhi.no/nettpub/hin/befolkning/befolkningen/>.
- Pandey A, Kitzman D, Whellan DJ, Duncan PW, Mentz RJ, Pastva AM, et al. Frailty among older decompensated heart failure patients: Prevalence, association with patientcentered outcomes, and efficient detection methods. *JACC Heart Failure*. 2019;7(12):107988.
- Rostoft S, Skaar E. Er pasienten min skrøpelig? *Indremedisineren*. 2016;4:26-9.
- Thun, G. Sykehusinnleggelse av skrøpelige eldre – erfaringer fra sykehjems- og sykehuspersonell. 2014.